

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково
педагогічної роботи

 Дар'я МАЛЬЧИКОВА
«18» вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Догляд за хворими в терапевтичному відділенні

Факультет	медичний
Кафедра	медицини
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	222 Медицина
Освітня програма	Медицина
Курс	2,1(термін навчання 4 роки 10 місяців)
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Форма навчання	денна

Івано-Франківськ 2023-2024 н.р.

Програма розроблена:

1. Тарасенко Тетяною Миколаївною, доценткою кафедри медицини, кандидаткою медичних наук

Програму розроблено на основі: Освітньо-професійної програми Медицина підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 222 Медицина (затверджена вченою радою Херсонського державного університету, протокол №14 від 29.06.2023)

Декан факультету _____ _____ Головченко І. В.

Затверджено на засіданні кафедри медицини

Протокол №_2_ від «_4_»_вересня_2023_р.

В.о. завідувачки кафедри _____ _____ Тарасова О.О.

Схвалено науково-методичною радою факультету

№_1_ від «_11_»_вересня_2023_р.

Голова ради _____ _____ Васильєва Н.О.

Керівниця навчального відділу _____ _____ Яценко В.Ф.

Структура програми виробничої практики:

1. Вступ
2. Мета та завдання практики
3. Зміст практики
  - 3.1. Основні види робіт під час практики
  - 3.2. Список рекомендованої літератури
  - 3.3. Методичні рекомендації до проведення практики
  - 3.4. Питання до заліку
4. Форми й методи контролю
5. Вимоги до звіту
6. Критерії оцінювання

ВСТУП

Практична підготовка фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина» здійснюється під час виробничої практики. Виробнича практика «Догляд за хворими в терапевтичному відділенні» проводиться у 4-му семестрі. Тривалість практики 2 тижні – з 03.06.2024 по 14.06.2024

Проведення виробничої практики здобувачів медичного факультету Херсонського державного університету регламентовано Законом України “Про вищу освіту”, Законом України “Про освіту”, “Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України”, “Положенням про особливості ступеневої освіти медичного спрямування”, затвердженого наказом МОЗ України № 35 від 24.02.2000 р.

Здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти зобов'язані проходити виробничу практику за строками, визначеними у наказі по університету. Зміна терміну проходження практики з поважних обставин або продовження терміну практики проводиться за рішенням кафедри, погодженим з керівництвом факультету, яке затверджується наказом ректора університету.

Відповідно до навчального плану, проходження практики з догляду за хворими терапевтичного профілю передбачено у IV семестрі, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін: медичної біології, медичної та біологічної фізики, анатомії людини, фізіології, біоорганічної та біологічної хімії, мікробіології, вірусології та імунології, з якими інтегрується програма виробничої практики. У свою чергу, практика з догляду за хворими формує засади подальшого вивчення студентом клінічних дисциплін – пропедевтики внутрішньої медицини, медичної психології, внутрішньої медицини, інфекційних хвороб, онкології, анестезіології та інтенсивної терапії, що передбачає інтеграцію з цими дисциплінами «по вертикалі» та формування умінь застосовувати знання з догляду за хворими в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Проходження практики з догляду за хворими здійснюється шляхом проведення практичних занять, самостійної роботи студентів, консультацій. Оскільки під час практики студенти вперше знайомляться з клінікою та безпосередньо спілкуються з хворими, робочий день студента складається з двох частин: 1) засвоєння теоретичного матеріалу щодо особливостей роботи стаціонару та основних маніпуляцій і їх відпрацювання під контролем викладача (у вигляді практичних занять – аудиторна частина практики); 2) самостійна робота студента у відділеннях стаціонару та закріплення отриманих знань і умінь (самостійна робота студентів). Практичні заняття тривають 2 академічні години, самостійна робота здійснюється протягом 2-3 годин після практичного заняття (таким чином, щоб робочий день студента складав 6 академічних годин) та у позаурочний час за графіками, розробленими кафедрою.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Виробнича практика студентів спеціальності 222 «Медицина» медичного факультету є важливою ланкою в підготовці лікаря і невід'ємною частиною навчального процесу.

Метою виробничої практики є поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення певного циклу теоретичних дисциплін, засвоєння і вдосконалення практичних навичок в умовах майбутньої діяльності на базах районних, міських, обласних лікувально-профілактичних закладів.

Виробнича практика проводиться згідно з навчальним планом підготовки лікаря за спеціальності 222 «Медицина», який затверджений Міністерством охорони здоров'я України і погоджені з Міністерством освіти України.

Виробнича практика проводиться в лікувально-профілактичних установах на основі укладених договорів.

Основними завданнями є:

- 1) Засвоєння основних теоретичних знань, необхідних для організації комфортних умов перебування хворого у терапевтичному стаціонарі та забезпечення необхідного догляду за ним на всіх етапах лікування:
  - змісту догляду за хворими та його ролі в структурі загальноклінічних заходів терапевтичного стаціонару
  - основних функціональних обов'язків молодшої медичної сестри в терапевтичних відділеннях
  - основних етичних та деонтологічних положень при роботі із хворими дорослого віку
  - принципів фахової субординації в системі лікар – медична сестра – молодший медичний персонал
  - структури та функції основних підрозділів терапевтичного стаціонару
  - вимог та правил забезпечення лікувально-охоронного і санітарно-гігієнічного режиму основних підрозділів стаціонару
  - правил заповнення медичної документації стаціонару
  - правил та послідовності проведення розпитування і огляду хворого дорослого віку
  - фізіологічних основ формування основних показників діяльності серцево-судинної та дихальної систем (пульсу, артеріального тиску, дихання)
  - ознак клінічної смерті та основних принципів проведення базової підтримки життєдіяльності організму
  - правил і способів вимірювання температури тіла та механізмів розвитку гарячки
  - загальних правил зберігання ліків в стаціонарі
  - способів застосування основних медикаментозних засобів та найпростіших фізіотерапевтичних процедур у хворих дорослого віку
  - методів сучасної асептики та антисептики

– основних методів очищення кишківника та правил їх проведення пацієнтам дорослого віку

2) Набуття основних практичних навичок з догляду за хворими в умовах педіатричного стаціонару та вмінь визначати й оцінювати загальний стан пацієнта, основні параметри його життєдіяльності та правила забезпечення життєвих потреб організму.

3) Формування у студентів морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

Компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК1) – Здатність розв’язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов’язків.

ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

Фахові компетентності (ФК):

ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій

ФК 21. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров’я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються

ФК 24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами

Очікувані програмні результати навчання

ПРН17 Виконувати медичні маніпуляції в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм

ПРН21 Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію

ПРН24 Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН25 Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

3. Зміст практики

3.1. Основні види робіт під час практики

В період проходження практики здобувачам необхідно виконати наступні завдання:

1. Ознайомитися з системою роботи та матеріально-технічною базою лікувального або оздоровчого закладу:

- персоналом закладу;
- організацією та змістом роботи фахівців;
- приміщеннями, кабінетами тощо;
- переліком документів планування і роботи закладу і правилами оформлення документації.

2. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.

3. Застосовувати знання з загальних та фахових дисциплін у професійній діяльності

4. Дотримуватись норм санітарно-гігієнічного режиму та вимог техніки безпеки при здійсненні професійної діяльності.

5. Використовувати результати самостійного пошуку, аналізу та синтезу інформації з різних джерел для рішення типових завдань професійної діяльності

6. Аргументувати інформацію для прийняття рішень, нести відповідальність за них у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях; дотримуватися принципів деонтології та етики у професійній діяльності

7. Здійснювати професійне спілкування сучасною українською літературною мовою, використовувати навички усної комунікації іноземною мовою, аналізуючи тексти фахової направленості та перекладати іншомовні інформаційні джерела.

8. Дотримуватися норм спілкування у професійній взаємодії з колегами, керівництвом, ефективно працювати у команді.
9. Аналізувати інформацію, отриману в результаті наукових досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності.
10. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез хвороби, анамнез життя (в тому числі професійний анамнез), за умов закладу охорони здоров'я, його підрозділу або вдома у хворого, використовуючи результати співбесіди з пацієнтом, за стандартною схемою опитування хворого. За будь-яких обставин (в закладі охорони здоров'я, його підрозділі, вдома у пацієнта та ін.), використовуючи знання про людину, її органи та системи, за певними алгоритмами:
- збирати інформацію про загальний стан пацієнта (свідомість, конституція) та зовнішній вигляд (огляд шкіри, підшкірного жирового шару);
  - проводити оцінку психомоторного та фізичного розвитку дитини;
  - обстежувати стан серцево-судинної системи (вимірювати артеріальний тиск, досліджувати пульс);
  - обстежувати стан органів дихання (визначати частоту дихання)
12. Забезпечувати дотримання необхідного лікувального харчування при лікуванні захворювання, в умовах закладу охорони здоров'я, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
13. Виконувати медичні маніпуляції в умовах лікувальної установи, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.
14. Здійснювати профілактичні заходи, в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу на підставі даних про стан здоров'я певних контингентів населення та про наявність впливу на нього навколишнього середовища, використовуючи існуючі методи, в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню, щодо:
- режиму діяльності та відпочинку;
  - формування сприятливого виробничого середовища;
  - первинної профілактики захворювань і травм;
  - вакцинопрофілактики;
  - профілактики шкідливих звичок;
  - пропаганди здорового способу життя.
15. Здійснювати систему заходів первинної профілактики, на підставі даних про стан здоров'я населення, що обслуговується, та про наявність впливу на нього детермінант здоров'я, в умовах закладу охорони здоров'я використовуючи існуючі методи, в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню:
- санітарно-просвітніх заходів щодо попередження виникнення інфекційних та неінфекційних захворювань, травм та пропаганди здорового способу життя;
  - організації раціонального харчування, безпечних соціально-побутових умов, режиму
  - діяльності та відпочинку.

16. Забезпечувати необхідний режим праці та відпочинку (перебування хворого) при лікуванні захворювання в умовах закладу охорони здоров'я, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами.

17. Надавати екстрену медичну допомогу, за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі виявлення невідкладного стану (зупинка серця) в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми (проведення непрямого масажу серця та штучної вентиляції легень).

18. За умов закладу охорони здоров'я, його підрозділу вести медичну документацію щодо пацієнта (заповнювати титульні сторінки карти стаціонарного хворого, історії хвороби), використовуючи стандартну технологію, на підставі нормативних документів.

19. Оформити звітну документацію за результатами практики.

3.2. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч.для студ. вищ. мед. навч. закл. / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.
2. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посібник /Л.С. Савка,Л.І. Разінкова, О.І. Коцар; за ред. Л.М. Ковальчука, .В. Кононова. – 4-є вид.,переробл. і допов. — К.: ВСВ “Медицина”, 2018. – 600 с.
3. Догляд за хворими з гнійною патологією: метод. вказ. до практ. занять та самоств. роботи студентів 3-го курсу з дисципліни «Догляд за хворими» / упоряд. В. О.Сипливий, А. Г. Гузь, В. В. Доценко та ін. – Харків : ХНМУ, 2020. – 40 с.
4. Ковальова О.М., Лісовий В.М., Шевченко С.І., Фролова Т.І. Догляд за хворими (практика): підруч. для студ. вищ. мед. закл. освіти III-IV рівнів акредитації.– Вид 3-тє, випр. – К.: Медицина, 2015. — 488 с.
5. Нетяженко В.З., Щупіпенко І.М., Дідківська Л.А. Догляд за хворими (загальний і спеціальний з основами медсестринської техніки): підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації. – К.: Здоров'я, 2013. - 591 с.
6. Медсестринство у внутрішній медицині: підручник / О.С. Стасишин, В.В. Стасюк, І.М.Бандура, І.В. Вібла та ін. - 5-е видання. – ВСВ «Медицина», 2019. – 496 с.
7. Основи медсестринства : підручник / В.М. Лісовий, Л.П. Ольховська, В.А. Капустник. – 3-є вид., переробл. і допов. К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 912 с.

Інформаційні ресурси

1. Яворський О.Г. DVD-фільм «Догляд за хворими. Основи медсестринської справи» (у 2-х частинах) / Яворський О.Г., аудіо- та відеоматеріали, 2013.

2. Яворський О.Г. DVD-фільм «Огляд хворого. Основи мед сестринської справи» (у 2-х частинах) / Яворський О.Г., аудіо- та відеоматеріали, 2013.
3. OSCE-1. НМУ імені О.О.Богомольця. Вимірювання артеріального тиску (офіційна версія), 2017. – <https://www.youtube.com/watch?v=IUJd94c0rOQ>.
4. OSCE-1. НМУ імені О.О.Богомольця. Проведення серцево-легеневої реанімації(офіційна версія), 2017. https://www.youtube.com/watch?v=p_JsO_gWjQI.
5. Симптоми захворювань внутрішніх органів на підставі дослідження пульсу (лекція) / НМУ, кафедра пропедевтики внутрішньої медицини № 1. □ <https://www.youtube.com/watch?v=hE0uh9la8EI&t=9s>
6. Стандартні операційні процедури (СОП), розроблені на підставі Наказу МОЗ України № 460 від 01.06.13 Про затвердження протоколів медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур та маніпуляцій. [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mozdocs.kiev.ua>
7. Стандартні операційні процедури (СОП), розроблені на підставі Наказу МОЗ України № 798 від 21.09.2010 Про затвердження методичних рекомендацій «Хірургічна та гігієнічна обробка рук медичного персоналу» [електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://medsoft.ucoz.ua>

3.3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

При проходженні виробничої практики «Догляд за хворими в терапевтичному відділенні» тривалість щоденної практики складає 6 годин. Оскільки під час практики студенти вперше знайомляться з клінікою та безпосередньо спілкуються з хворими, робочий день студента (практичне заняття) складається з чотирьох структурних частин:

- 1) засвоєння теоретичного матеріалу теми;
- 2) демонстрація викладачем методики виконання передбачених темою медичних маніпуляцій,
- 3) робота студентів по відпрацюванню практичних навичок під контролем викладача,
- 4) вирішення ситуаційних завдань та питань тест-контролю засвоєння матеріалу.

При проведенні практичних занять основне місце посідає опанування практичними навичками.

Обов'язки завідувача практики

1. Складає розподіл здобувачів і подає його на затвердження директорату.
2. Забезпечує проведення настановчої конференції для студентів.
3. Складає за даними групових керівників графік роботи практикантів, проводить вибірковий контроль його виконання.
4. Забезпечує проведення підсумкової конференції для студентів.

Обов'язки керівника практики за фахом

1. Організовує роботу здобувачів у форматі online консультацій.

2. Бере участь у проведенні настановчої та підсумкової конференцій з виробничої практики.
3. Повідомляє студентам мету, задачі та порядок проведення виробничої практики, а також вимоги до оформлення звітної документації.
4. Контролює проходження студентами виробничої практики, дотримання ними встановленого режиму роботи.
5. Надає консультативну допомогу студентам під час виконання ними завдань практики та оформлення звітної документації.
6. Приймає звітну документацію по закінченні виробничої практики та оцінює роботу кожного студента.
7. Підводить підсумки виробничої практики і звітує про них на засіданні кафедри.
8. Складає письмовий звіт за результатами практики і надає його завідувачу практики медичного факультету.

Обов'язки здобувача-практиканта

1. До початку практики магістрант повинен одержати від керівника практики консультації щодо її проходження і оформлення всіх необхідних документів.
2. Бере участь у настановчій і підсумковій конференціях з приймає звітну документацію практики.
3. Виконує всі розпорядження групового керівника практики, дотримується встановленого режиму роботи стосовно виконання завдань у повному обсязі, передбачених програмою практики.
4. Виконує всі необхідні види робіт, передбачені програмою практики.
5. Заповнює своєчасно щоденник проходження виробничої практики.
6. Своєчасно у встановлені строки оформлює всі документи з приймає звітну документацію практики та надає звітну документацію за результатами практики.

3.4. ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Основні принципи загального та спеціального догляду за хворими терапевтичного профілю.
2. Організація роботи терапевтичних відділень стаціонару.
3. Визначення ролі і місця догляду за хворими в лікувально-діагностичному процесі, поняття про його структуру та умови проведення.
4. Морально-етичні та деонтологічні засади формування медичного фахівця.
5. Основні професійні обов'язки молодшого медичного персоналу в поліклінічних та стаціонарних відділеннях лікарні.
6. Принципи фахової субординації в системі лікар–медична сестра–молодший медичний персонал.
7. Поняття про лікувально-охоронний, санітарний та лікарняний режими терапевтичного стаціонару, роль молодшого медичного персоналу у їх забезпеченні.
8. Основні відділення та допоміжні підрозділи терапевтичного стаціонару.

9. Функції приймального відділення лікарні: прийом та реєстрація хворих, заповнення медичної документації (журналу прийому хворих, історії хвороби, статистичної карти).
10. Санітарно- гігієнічний режим приймального відділення, санітарно-гігієнічна обробка хворого.
11. Транспортування хворих у профільні відділення лікарні.
12. Загальна характеристика терапевтичного відділення, структура і функціональне призначення.
13. Основні обов'язки молодшої медичної сестри.
14. Забезпечення санітарно- гігієнічного режиму відділення.
15. Приготування та застосування дезінфікуючих розчинів. Особливості прибирання приміщень терапевтичного відділення.
16. Розпитування та огляд хворого, їх роль в оцінці загального стану пацієнта
17. Роль розпитування хворого у діагностичному процесі.
18. Анамнез, його основні частини (паспортна частина, скарги хворого, анамнез захворювання, розпитування по органах та системах, анамнез життя).
19. Правила проведення розпитування хворого та узагальнення отриманих даних.
20. Деонтологічні особливості проведення розпитування хворого.
21. Ознайомлення з медичною документацією, яка заповнюється на основі розпитування хворого.
22. Послідовність проведення загального огляду хворого. Визначення загального стану хворого.
23. Стан свідомості та її можливі порушення (гільмівні, іритативні).
24. Оцінка положення хворого у ліжку, його постави та ходи.
25. Правила огляду шкіри та слизових оболонок.
26. Антропометричні дослідження і визначення конституціонального типу хворого; правила розрахунку індексу маси тіла.
27. Правила занесення до медичної документації даних, знайдених при огляді хворого.
28. Догляд за хворими з гарячкою. Роль температурного гомеостазу в забезпеченні життєдіяльності організму.
29. Методи вимірювання температури тіла. Термометри, їх будова, зберігання, дезінфекція.
30. Методика вимірювання температури тіла ртутним термометром.
31. Сучасні термометри - електричні, на основі рідких кристалів.
32. Види температурних кривих. Реєстрація температури тіла і температурних кривих на температурних листках.
33. Догляд за хворими з підвищеною температурою тіла при гарячці та застуді.
34. Пульс, основні його властивості. Методика дослідження пульсу на променевих артеріях. Судини, доступні для пальпації.
35. Основні правила зупинки кровотечі з артеріальних та венозних судин, накладання кровоспинного джута.
36. Артеріальний тиск та правила його вимірювання на плечовій артерії. Нормальні показники артеріального тиску.

37. Перша долікарська допомога хворим при зниженні та підвищенні артеріального тиску.
38. Основні правила визначення частоти, глибини, типу, ритму дихання. Перша допомога хворим при кашлі, задишці, задусі.
39. Класифікація медикаментозних засобів за шляхом введення в організм хворого.
40. Форми лікарських засобів.
41. Роль і обов'язки медичного персоналу при забезпеченні хворих медикаментозними засобами.
42. Правила роздавання таблетованих та рідких медикаментозних засобів для перорального прийому. Принципи зберігання медикаментозних засобів.
43. Механізм дії на організм найпростіших фізіотерапевтичних процедур: компресів, грілки, пухиря із льодом. Основні правила їх застосування, покази та протипоказання до використання.
44. Правила обробки грілок, пухиря для льоду після використання. Найпростіші гідротерапевтичні процедури. Правила обробки ванн та інструментарію, який використовувався при процедурах.
45. Особливості прибирання приміщень, в яких проводяться фізіотерапевтичні процедури.
46. Догляд за хворими під час прийому фізіотерапевтичних процедур і надання їм необхідної долікарської допомоги у випадках розвитку ускладнень.
47. Загальні правила догляду за хворими із постільним режимом, тяжкохворими і агонуючими.
48. Забезпечення зручного положення у ліжку, профілактика пролежнів, особиста гігієна, переміна натільної і постільної білизни, забезпечення фізіологічних випорожнень (сечо-, каловипускання).
49. Користування підкладним судном та сечоприймачем. Способи очищення кишківника.
50. Застосування газовивідної трубки, клізм. Види клізм, методика і техніка застосування очисної клізми, методи дезінфекції і зберігання обладнання для клізми.
51. Поняття про клінічну і біологічну смерть. Основні критерії біологічної смерті.
52. Поняття про реанімацію. Методика і техніка найпростіших заходів з підтримання життя: штучне дихання методом «із рота в рот» і «із рота у ніс», непрямий масаж серця.
53. Правила обходження з трупом.

4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

За діяльністю студентів під час виробничої практики здійснюється поточний контроль. Поточний контроль здійснюють керівники від кафедри.

Одним з видів діяльності студента та його контролю з боку викладача є ведення Щоденника виробничої практики, який заповнюється студентом кожного дня та підписується викладачем після завершення самостійної частини роботи студента у стаціонарі. По закінченні кожного модуля виробничої

практики студентом заповнюється Підсумковий звіт про виконану роботу. Підсумковий контроль за виконанням програми практики здійснюється керівниками від університету, які перевіряють індивідуальну та групову звітну документацію, та під час проведення диференційного заліку. Основною формою контролю є проведення диференційованого заліку. Наявність заповненого та завіреного підписом викладача Щоденника і Підсумкового звіту є обов'язковою для допуску студента до підсумкового контролю знань та практичної підготовки з дисципліни.

5. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання.

Форма звітності студента за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником бази практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами, встановленими навчальним закладом (щоденник, характеристика та ін.), подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Оформляється звіт за вимогами, що визначені у програмі практики.

Підведення підсумків практики здійснюється при наявності всіх звітних документів, передбачених програмою з практики, і характеристики виробничої діяльності студента під час практики, підписаної безпосереднім і загальним керівником від бази практики. Печатки бази практики ставляться на титульній сторінці щоденника про початок і завершення терміну практики, а також на звітах студентів про виконану роботу і на виробничій характеристиці.

Звіт захищає студент при комісії, призначеній завідувачем відділу практики та завідувачем кафедри. До складу комісії входять: керівник практики від навчального закладу (завідувач відділом практики), декан факультету, завідувач профільної кафедри (голова комісії), викладачі спеціальних дисциплін та (за можливості) керівник від бази практики. Склад комісії по захисту практики вказується у наказі по навчальному закладу про розподіл на практику і не змінюється незалежно від кількості перескладань диференційованого заліку з практики.

Підведення підсумків практики

За результатами практики проводиться підсумкова конференція.

Захист підсумків виробничої практики магістрантів здійснюється під час проведення заліку, який планується протягом п'яти днів після її завершення.

Оцінка за проходження практики виставляється з урахуванням відзивів і запропонованих оцінок керівників від бази практики, відповідей на запитання під час проведення заліку та якості оформлення звітної документації.

Здобувач складає залік комісії з практики за модулями:

1. Оформлення документації практики (своєчасне та правильне оформлення щоденника практики та завдань звіту).
2. Теоретичний рівень підготовки (відповіді на питання до заліку).
3. Практичний рівень підготовки.

Оцінка магістранта за практику враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатами підсумкового контролю.

Підсумкова конференція з виробничої практики магістрантів проводиться на факультеті після проведення заліку. На підсумковій конференції магістранти звітують про виконану роботу, а також висловлюють свою думку щодо змісту та організації практики.

Магістранти несуть повну відповідальність за виконання робочої програми виробничої практики. Магістрант, який не виконав у повному обсязі програму практики або отримав негативну залікову оцінку з практики, відраховується з університету за поданням декана факультету.

У разі невиконання повного обсягу програми практики з поважної причини магістранту за поданням його заяви на ім'я ректора університету з доданням відповідних документів може бути надане право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених університетом.

Результати проведення виробничої практики магістрантів обговорюються на засіданні кафедри медицини та на вченій раді медичного факультету.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання результатів виробничої практики студентів враховують:

- ступінь виконання студентами завдань практики;
- якість знань, проявлених під час практики та їх відображення у звітній документації;
- рівень сформованості умінь та навичок практичної роботи студентів як майбутніх фахівців.

Оцінка відповідає рівню сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих програмних результатів навчання здобувача освіти та визначається шкалою ЄКТС та національною системою оцінювання.

Максимальна кількість балів за проходження виробничої практики складає 200 балів, з яких:

1. Відзив і оцінка керівника від бази практики (40 балів):
2. Оформлення документації практики (20 балів):
  - щоденника (10 балів);
  - звіту (10 балів).
3. Теоретичний рівень підготовки (відповіді на питання заліку) (60 балів):
4. Практичний рівень підготовки (80 балів).

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

№ п/п	Вид роботи	Кількість балів		Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade		
		Максимальна сума балів	Шкала балів					
1.	Відзив і оцінка керівника від бази практики	40	40-37	A	Excellent	Відмінно		
			36-34	B			Good	Добре
			33-30	C			Good	Добре
			29-25	D			Satisfactory	Задовільно
			24 -20	E			Satisfactory	Задовільно
			19-1	FX			Fail	Незадовільно
			0	F			Fail	Незадовільно
2.	Оформлення документації практики	20	20	A	Excellent	Відмінно		
			18-19	B			Good	Добре
			15-17	C			Good	Добре
			13-14	D			Satisfactory	Задовільно
			10-12	E			Satisfactory	Задовільно
			1-9	FX			Fail	Незадовільно
			0	F			Fail	Незадовільно
	оформлення щоденника практики	10	10	A	Excellent	Відмінно		
			9	B			Good	Добре
			8	C			Good	Добре
			7	D			Satisfactory	Задовільно
			5-6	E			Satisfactory	Задовільно
оформлення та своєчасне виконання завдань звіту	10	10	A	Excellent	Відмінно			
		9	B			Good	Добре	
		8	C			Good	Добре	
		7	D			Satisfactory	Задовільно	
		5-6	E			Satisfactory	Задовільно	
3.	Теоретичний рівень підготовки (відповіді на питання до заліку)	60	60-54	A	Excellent	Відмінно		
			53-49	B			Good	Добре
			48-40	C			Good	Добре
			39-36	D			Satisfactory	Задовільно
			35-30	E			Satisfactory	Задовільно
			29-1	FX			Fail	Незадовільно
			0	F			Fail	Незадовільно

4.	Практичний рівень підготовки	80	80-72 71-65 64-56 55-49 48-40 39-1 0	A B C Д E FX F	Excellent Good Good Satisfactory Satisfactory Fail Fail	Відмінно Добре Добре Задовільно Задовільно Незадовільно Незадовільно
	Всього	200	200-170 164-169 163-140 139-127 126-120 119-70 0-69	A B C Д E FX F	Excellent Good Good Satisfactory Satisfactory Fail Fail	Відмінно Добре Добре Задовільно Задовільно Незадовільно Незадовільно